

Kmetški prijatelj.

Der Bauernfreund.

Izhaja v sako prvo in tretjo nedeljo v mesecu, in košta s poštnino vred za celo leto 1 gl. 50 krajcarjev, za pol leta 80 krajcarjev.

Denar za naročilo kmetškega prijatelja prosimo pošiljati v gosposke ulice številka 6 (Herrngasse Nr. 6.)

Rokopisi se nazaj ne pošiljajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Za oznanila se plača za navadno versto 8 kr.

Kmetškemu stanu treba je pomagati.

Če kmeta hočemo rešiti gotove pogube, moramo pomagati mu, naj si bo še kakor koli, to spozna vsak Avstrijski državljan, če le hoče pravično soditi, in misliti pošteno. Cele tri leta že vladajo našo cesarstvo Čehi, Poljaki, klerikaleci, za njim lasijo tudi naši pervaki, in misliti bi morali, da so vendar kaj polajšali težke bremena kmetškemu stanu, in so napravili kaj koristnega. Da, doveršili so precej veliko, pa še je to v blagor našim kmetom, to naj prevdarijo kmetje sami. Popravili so davek za zemeljska posestva, davek za hiše, vrnjaške takse, petrolejevi davek — zdaj pa več ne naštevamo, saj je že tako preveč, davek pa davek, in vedno le davek. Vse te nove davke pa čutijo kmetje nar bolj. Bogatin šteje svoje tavčentarje, katerih kmet še ni videl, in le sliši morebiti kodaj od njih, bogatin ne misli kaj drugzega, kakor kako bi se kratkočasil, in zapravljaj denar, ki ga je pridobil brez truda, brez skerbi. Največkrat takemu bogatstvu ni treba nič davkov plačevati, za hišo ali palačo še jo ima plača sicer, od svojega denarja pa, s katerim se bogati dan na dan, pa ne plača ne krajezora davkov. Za blagostanje našega naroda slovenski poslanci niso isto nič napravili. Kako bi se pač s takimi malenkostimi pečali, za to nimajo časa, skerbeti so morali, da dobijo Čehi svojo univerzo, ali visoke šole, da se vpeljuje na gimnazijah v Ljubljani, in Kranju, in v Novem mestu slovenski razredi, katerih bi čisto nič ne bilo treba, in velja opepe denarje. Skerbeti jim je bilo treba, da se na Poljskem delajo železnice, skerbeti jim je bilo tudi treba, da naj plačajo planinske defele več davkov, ko dosdaj, skerbeti so morali, da smo posedli Bosno in Hercegovino, za ktero smo izdali že več milijonov, skerbeti jim je bilo treba, da ja nemoc nikoli ne dabi pravice. Če je kateri nemški poslanec govoril kaj, in če je bilo za kmeta še tako dobro, metal je bob v stono, zavergli so njegove predloge, samo zato, ker je nemoc, in ne hodi rakovo pot, kakor naši poslanci; zato pa nemoc tudi ni bilo mogoče pomagati revnemu kmetu, če so se še toliko trudili. Pobojšati vsaj nekoliko

Dem bäuerlichen Stande muß aufgeholfen werden!

Es gibt wohl wenig Leute mehr in Oesterreich, die nicht einsehen, daß für den Bauernstand etwas geschehen muß, wenn er nicht ganz zu Grunde gehen soll.

Man hätte glauben und erwarten sollen, daß während der 3 Jahre, wo die Conservativen, die Tschechen, Polen und Clerikalen, mit welchen auch unsere Pervaken mitlaufen, den Staat regieren, für den Bauernstand etwas Gutes erreicht werden würde. Ja es ist auch Manches erreicht worden, ob es aber gerade für die Bauern sehr gut und nützlich ist, darüber mögen unsere bäuerlichen Leser selbst urtheilen. Grundsteuer-Regulirung, Gebäudesteuergeiz, Militärtaxe, Petroleumzoll — wir sagen heute nicht mehr, denn damit werden Alle genug haben. Alle neuen Steuern, ohne Ausnahme treffen den Bauern am härtesten. Der reiche Börsenmann zählt seine Tausender, die der Bauer nur vom Hörenjagen her kennt, mit Ruhe, und studirt nur wie er sich unterhalten möchte, denn der Gelderwerb kostet ihm keinen Schweiß und keine große Sorge. Er zählt auch oft keine Steuer. Höchstens wenn er ein Haus oder sonst einen Besitz hat, aber für sein Geldgeschäfte, für das Spiel auf der Börse zählt er nichts.

Unser slovenische Abgeordneten haben zur Debung des Volkswohl's so viel wie nichts gethan. Sie haben auch keine Zeit dazu gehabt, denn sie haben ja sorgen müssen, daß die Tschechen eine eigene Universität bekommen, und daß man in Laibach und Rudolfswerth und Krainsburg höchst überflüssige und kostspielige slovenische Classen an den Gymnasien errichtet. Sie haben sorgen müssen, daß in Polen Eisenbahnen gebaut werden, und sie haben sorgen müssen, daß die Bevölkerung der Alpenländer höher besteuert wird, sie haben zuerst dafür sorgen müssen, daß Bosnien und die Herzegovina, Länder, die uns jetzt schon mehrere hundert Millionen Gulden kosten, occupirt worden sind, und sie haben immer sorgen müssen, daß die Deutschen während dreier Jahre nichts durchsetzen konnten. Hat einer von den Letzteren etwas ge-

nektere predloge, ktere so bile očitvno škodljive kmetakemu stanu, to se jim je vendar posrečilo. Naši slovenski poslanci toraj niso imeli časa, misliti na kmete, kteri so jih volili, da bi varovali njihov blagor. Prav lepo se obnašajo ti poslanci. Mislimo, da mora poslanec pred vsem misliti na blagor svojih volilcev, da doseže to, kar je volilcem treba. Pa kaj je mar tem gospodom za blagor kmeta, kterim je prva čast, da jih povzdigujejo slvenski časniki, in jim „slav“ p-o-je in „živio“ kričijo. Na kmeta misliti in na njegovo prazno skledo pa nimajo časa.

Če gospod doktor Vošnjak in drugi poslanci pridejo vam rajtengo dajati, kar bi bila njihova dolžnost, kaj do so za vas storili, ki ste jim zaupali in jih volili, prašajte jih zakaj so vam naložili davek za kavo, za petrolji i. t. d., ne dajte se pa preslepiti s sladkimi besedami.

Kmetje ko vam pišemo tako, ne mislite da bi mi ne vedli, kako bi se zboljalo vaše sodanje slabo stanje. To nalogo rešiti si lahko, pa se rešiti vendar mora. Pred vsem je treba vašim poslancem, naj bodo Slovenci ali Nemci, gledati na perste, da vidite, kako se „bnašaj“, mi vam bomo p-magali, kolikor je le mogoče. Vsi slovenski časopisi, ktere uredujejo pervaki, ali kteri sploh samo za pervake delajo, so polni hvale in slave teh slovenskih poslancev, zakaj to že vedó, lonec pa kotelj očitati si ne moreta ničesa, ker oba sta černa.

Mi pa vam pisali bomo vedno resnico, in mislimo vam pomagati s tem narj več. Deset tisoč kmetov bere že zdaj nalega „Kmetakega prijatelja“, to je tem gospod-m znano, toraj morali bodo radi ali neradi saj nekoliko skerbeti za blagor kmeta, za blagor volilcev, če ne, vedo že sami dobro, kaj jih čaka. Kmet ni tako slep, da bi ne razločil pravega prijatelja, od tistih ki imajo svoer sladke besede, ali skerbijo samo za sebo, in se čez vse biti v derlavnem zboru, da se saj govori o njih, naj bo že dobro ali slabo. — To bi bilo pravo, namreč gledati dobro, kaj delajo vaši poslanci.

Drugo pa je in prav zlo potrebno, da se zedinijo, ali združijo kmetje; ter sami malo gledajo, kaj so dela z denarjem, ki ga tako teško za davke plačujejo. Napredujoči kmetje na zgornjem Štajarskem združili so se že v „kmetaka društva“ se zbirajo zdaj tu zdaj tam, ter prav podučno pogovarjajo se. Kako lepo bi bilo, če bi se tudi pri nas kaki posestnik potrudil, zediniti kmete v tako društvo, samo to vam svetujemo ne jemajte v taka društva, ne advokata, ne duhovna, tudi mostjana ne, ostanite sami med seb j; sami vosto nar boljše, kje vas čevlji žuli, kaj vas tiči, kaj vam je potreba, govorite odkritoserčno, in vemo, da gotovo ne bo se govorilo v tem društvu o neumnem prepiru narodov, kteri velja toliko lepih denarjev, ki vam ne koristi čisto nič, plačati pa morate vočidelj vi. Tako društvo kmetako bi imelo veliko veljavo,

vedet, und wenn es noch so gut für die Bauern war, umsonst! Weil er ein Deutscher und fortschrittlich gefinnt war, hat man seinen Antrag verworfen und nicht weiter berücksichtigt, deswegen konnten die Deutschen jetzt auch gar nichts schaffen, und es ist ihnen nur mit größter Mühe gelungen, manche gar zu arge, gegen das Volkswohl gerichtete Anträge wenigstens halbwegs zu verbessern.

Unsere slovenischen Abgeordneten haben also für unsere Bauern nichts thun können, — weil sie ja keine Zeit dazu gehabt haben. Eine schön' Wirtschaft das! Wir glauben, wenn die Bauern von Untersteiermark einen Abgeordneten wählen, so soll dieser doch zuerst auf seine Wähler, und auf das was diese brauchen, denken. Aber diese Herren, die sich von den slovenischen Blättern immer zujubeln lassen, von denen es immer heißt: „Slava! Zivio!“ die haben andere Sachen zu thun, als auf den Bauern zu denken, und auf seine leere Schüssel.

Wenn Herr Dr. Vošnjak und die übrigen Herren, welchen Ihr Eur' Vertrauen geschenkt habt, zu Euch kommen, und Euch, wie es ihre Pflicht ist, Rechenschaft darüber geben, was sie gethan haben, dann fragt sie. Sie sollen Euch nur sagen, was es mit der Petroleumsteuer, dem Caffeezoll u. dgl. ist. Laßt Euch aber nicht mit einigen schönen Worten abspieen! Nun aber für heute genug davon. Wenn wir in solcher Weise schreiben, so würden wir auch sagen, auf welche Weise wir es machen möchten, daß dem Bauernstande geholfen werden würde. Die Aufgabe ist nicht leicht, aber gelöst kann und muß sie werden. Vor Allem heißt es den Herren Abgeordneten, ob sie nun Deutsche oder Slovonen sind, auf die Kappe zu gehen. Wir wollen den Bauern da redlich zu Diensten stehen. Alle slovenischen Zeitungen haben nur Slava! und Hvala! für die Thaten der slovenischen Abgeordneten, weil alle Blätter miteinander nur für die Pervaken arbeiten. Wir aber werden genau die Wahrheit berichten, was sie thun, und glauben schon damit den Bauern einen Dienst zu erweisen. 10.000 Bauern lesen jetzt schon den „Kmetaki prijatelj“, und das wissen die Herren sehr gut, sie werden sich also schon herbeilassen müssen, auch ein wenig für die Bauern zu arbeiten; weil sie ja sonst fürchten müssen, nicht mehr gewählt zu werden, und an der Reichthumswahl liegt ihnen allen unendlich viel. Das wäre also Eines. Zweitens ist es dringendst nothwendig, daß die Bauern zusammentreten, und sich selbst ein dischen kümmern was mit dem Steuergaßen geschieht.

Die deutschen fortschrittlich gefinnten Bauern in Obersteiermark haben „Bauernvereine“ gegründet, die viele Mitglieder haben und wo bald in einem bald in dem anderen Orte lehrreiche Vorträge gehalten werden. Wie schön wäre es, wenn der eine oder andere Landwirt sich an die Gründung eines solchen Vereines machen würde! Aber es müßten Advokaten, Geistliche, Bürger, Richter, Lehrer u. s. w. ganz aufgeschlossen sein. Nur Landwirthe sollten den Verein bilden, da möchte wenigstens das zum Ausbruch kommen, was die Bauern brauchen, und die dummen Rationalitäts-

in pomagalo bi vam veliko. Vemo da društvo ustanoviti, kakoršnega mi mislimo je težavno, toraj pisati hočemo o tem še več, pisati vam hočemo prihodni: tudi kako dobimo denar, če ga je treba, kar je pri nas v Avstriji žalibog zmeram bolj in bolj, dobili ga bomo že kje, samo od kmeta ne, kakor se je godilo do zdaj vedno, da moral je plačati samo kmet.

Iz Trsta.

Naj važnejše mesto za avstrijsansko trgovino, ali kupčevalstvo, mesto Terst, je odperlo začetek tega mesca razstavo. Taka razstava koristi naj več mestu samemu, ako tudi drugim krajem ni brez upliva, ker spodbada vse, ki jo gledat grede, in vidijo tam lepe reči razstavljene da posemajo sosede, ter se trudijo poboljšati svoje dela, in doseči popolnost, kakor jo vidijo pri drugih fabrikantih. Kakor sem pa že omenil, koristi taka razstava nar več mestu samemu, pomislite le, koliko denarja vam ostane v vašem tergu ali vaši vesi, kadar imate somenj; koliko več pa v velikem mestu, kamor deró ljudje iz bližnjih in daljnih krajev. Le malo je kupcev, večina so radovedneži, ali pa taki, ki se hočejo kaj učiti. Vai ti obiskovalci pustijo tam veliko denarja. Odperla se je razstava v Terstu prvega tega mesca, in došel je namesto našega prevzitega cesarja, nadvojvoda Karl Ludvik poveljčat praznik, ko se odpre razstava. Temu prevzitemu cesarkemu gospodu so napravili bakljade teržaški veterani, ali obsluženi vojaci, da bi se zahvalili nadvojvodi za nazočnost, in pokazali, da teržaško mesto misli in čuti avstrijsansko, da ostane naj rajše v zvezi cesarstva avstrijsanskega, čeravno stanujejo tam nekteri italjanisimi, iridentci, to so taki ljudje ki kričijo, da laško kraljestvo še ni dobilo vseh dežel in mest, ktere mu pristojujejo, in bi tudi radi Terst pod laško kapo spravili. Tem lahonom je ta razstava tern v peti, ker pokazala je, kako se je povzdignilo mesto pod avstrijsansko vlado, in kaže, da vsak Teržčan hoče biti Avstrijanec, ne pa Lah. Da bi toraj skazili to svečanost, ustrašili se niso ti lahoni sredstva, ktero je umorilo in do smert ranilo več nedolžnih ljudi. Ko so namreč markirali veterani po „Korzi“ to je glavem tergu v Terstu, (spremljala jih je množica ljudi) verže nek lahon bombo med veterane. Bomba se razpoči, umori nekega mladega dečka komaj petnajst let starega, ter rani do smerti več ljudi, ki so gledali svečanost. To je bil začetek razsajanja po mestu. Ljudje razkačeni v taki hudobi, zberejo se, in hodijo od kraja do kraja, iskat lahonor, razbijejo okna povsod kamor zahajajo ti lahoni, in raztergali bi bili kakoga lahona, če bi jih policaji ne bili razgnali. Ti hudobneži so veliko škodovali teržaškemu mestu, marsikdo, ki bil

strigtigkeiten, die nur viel Geld kosten und gar keinen Nutzen haben, gewiß bei Seite bleiben. Ein Bauernverein ist vom größten Nutzen und vom größten Werthe. Wir wissen wohl, daß die Gründung eines solchen in unserem Sinne schwierig ist. Wir werden darüber schon noch schreiben, und auch darüber, wo man das Geld hernehmen soll, wenn man es viel braucht, als es leider Gottes in Oesterreich der Fall ist. Vom Bauern auf keinen Fall mehr als bisher!

šel gledat razstavo v Terst, ostane zdaj doma boječ se za svoje zdrave ude in za svoje življenje. —

Kako daleč od pravega pota fanatizem zavari človeka, kaže nam dovolj bomba Teržaška. Tu pri nas, predragi kmetje, je dost tacih fanatikov, ki jim ni mar ne za deželo Štajersko, ne za cesarstvo avstrijsansko, ne za blagor naroda, temveč glodajo le doveršiti svoje lastne želje, ozirajoči se v Moskvo, na Rusko, ker od tam pričakujejo svoj blagor. Za vas pa gotovo sreča ne more biti, priti v drugič pod palico, ktere ste se komaj iznebili. Toraj pozor! varujte se tacih fanatikov, kot strupenega gada rogoviljenje.

Deržite se svojega naj boljšega prijatelja, nemca, in gotovo ne bote kaj groznega doživeli. Čehi in naši prenapeteži pravijo sicer, temu v Terstu so krivi nemci sami, ali smešno in brezumno je kaj takega trdititi. Kriv bi bil po takem tudi tisti svoje nesreče, ki mora popotovati, in pade po potu med razbojnike ki ga oropajo in umoré, zakaj pa ni ostal doma, ali vsaj voil take ceste, po kteri bi se mu ne bilo dogodilo nič hudega. Ali smo vsogavodni? Vsak pošten človek dela tako, kar mu vost pravi, da je prav, in samemu sebi in bližnjemu koristno. Tudi Teržčanje so hoteli dokazati ljubezen do Avstrije, in če so pri ti priložnosti hudobni Lahoni ljudi morili, da bi bili tega nemško-avstrijsanskoljubni Teržčanje krivi, tega trdititi ne more priti nikomur na misli, kdor ima le količjak možgan v glavi.

Dopisi.

Od sv. Urbana pri Ptuj, 8. avg. 1882. Tukaj smo danes dijaka, osemšoleca, gosp. Janeza Toplak-a, v hladno zemljo preselili. Bil je posebno marljiv dijak, ter se se v boleznji zmirom trudil in si želel svoj namen doveršiti, pa kaj, plućna bolezen njemu je mlado življenje okratila. Njegovi starši imajo veliko žalost po njemu, kjer je namenil v sv. mešni stan stopiti. Res velika škoda za njega, kjer je bil bistroumen kmečki sin. Pogreb so vodili častiti gospod F. Zmazek, tukajini provizor. Dijakov se je 13 zbralo, koji so rajnemu zadajo pot posdili in njemu, pod vodstvom tukajinih gosp. u iteljev miserore od doma, do mirodvora in na zadnje milo slovo „na groba“, zapeli. Po po-

grebu, je znani izvrstni dijak vseučeliška, gosp. Matija Murko, zbranim dijakom z izvrstnim govorom rajniga poslovil in njega, kak znanega tovarša, vsem njemu znanim sodjnikom celjskim in mariborskim v spominu obdržati izročil. Zadnje njemu vsi vkup, sladki večni mir k večnem počitku izročijo. Rahla mu bodi zemljica.

Iz Savinske doline. Bog nam je letos dal dobro letino. Akoravno je po nekterih krajih toča veliko škode naredila, bi bilo vendar greh, če bi v občnem ne bili zadovoljni z letošnjo žetvijo. Pšenico smo sejali lansko jesen vočidel v mokro zemljo, še le mesca decembra, in se niso najstarejši ljudje spominjali, da bili sejali v tako neugodnem času, kakor lansko jesen. Deževalo je več mesec, in primoran je bil kmet, sejati pozno in v premočeno zemljo, toraj je imel malo upanja, da bi kaj veliko pridelal. Zima je bila skoraj čisto brez snega, pa žetev se je pokazala vsa drugačna, kakor smo jo pričakovali. Pšenica še več let ni bila tako lepa in polna, kakor letos. Ravno tako je z ovsem. O hmelju smo pisali vže zadnjič. Veselite se tudi, da bomo dobili veliko krompirja. Pri nas v Savinski dolini je krompir pol življenja, kmeti ga prodavajo vsako leto kupčevalcem Celjskim, ki ga pošljejo naprej v Terst, od kodar se prepeljiva posebno na Gerško, ker tam ga imajo prav radi za seme. Pretečeno leto so naši krompir pošiljali tudi še v Bosno in Hercegovino, mislimo da ga prodamo letos še več v dve dežele. Vsako leto pride več kupcev, ker dobro in lepo blago je naš krompir, pa tudi zdrav je, zato ga poprodajo prav lahko, in za lepe denarje. Veselimo se toraj, da bote pridelali veliko krompirja, samo pametni bodite, kmetje! in ne prodajajte ga preveč po ceni. — Koruze toča skoraj čisto nič ni pobila. Terta kaže dobro, samo lepega, gorkega vremena nam je treba, da se grozdje popolnoma dozori, in da bo sladko. — Veselo in ponosno toraj Savinski kmet sme hoditi letos po polji, trud se mu je obilno splačal. Treba pa je tudi že bilo, ker še par slabih letinj, pa bi ne bilo ostalo kmetu nič drugega, ko prijeti za beraško palico. Zato zahvalimo Boga, da je obrnil vse v dobro, ter nam dal dobro letino, ne želimo več, kakor smo dobili, če ne bi bili nehvaležniki.

Od Mozirje. (Kar je prevedel še nikoli ni dobro delo.) Mozirčanje (Prasber ange) se trudijo že več let, vabiti po leti ptujce v svoj ter, ker zdrav je tam kraj, in živeti dobro in po ceni. Vsakdo ki sodi kolkaj pametno, in brez sebičnih nagibov, mora nam potrditi, da je to resnica. V Mozirjih so sicer večina prebivalcev prenapeti Slovenci, ali to ne briga nikoga, ker kdor po leti zdravega kraja išče, da bi se počil, in okrepljal, spravi navadno svoje politične misli, in dela v besago, in hoče počiti se od težavnega dela, ktero ga je tlačilo, in ga čaka še za naprej, ko pride spat domu. Prišlo je vsako leto več Celjanov po leti v Mozirje,

da bi se malo počili. Vidili smo do zdaj v Mozirjih nemca in slovenca, v nar lepši spravi živeti, pralasi se niso nikoli: Kako politično prepričanje imas ti, kako pa jaz? Če grof Tafe zares miali razodiniti, in sprizasniti vse narode avstrijanske, veseliti bi ga bi moralo viditi, kako lepó v miru in spravi se živi v Mozirjih, naj bo slovenec, ali nemeec. Kakor vsako leto, tako je šlo tudi letos veliko ljudi v Mozirje, da bi tam zašeleni počitek našli. Mirno so živelí gostje, mirni so bili domači, kalilo ni nič gostov-m zašelenega miru. Kar na enkrat pa jel je kaliti mir neki butelj, pisaril je „Slovenskemu narodu“ o tam bivaj-čih Celjanih tako gnjusobno in lažljivo, pa tudi tako neumno, da je sicer razlal kolikor je le mogoče Celjane, ali da se ne izplača, dalje govoriti o tem. Ta pisac naznanja, da šunta naš kmetaki prijatelj kmetu, o tem ne zgubimo besedice, ker vsakdo razodi lahko našega kmetakega prijatelja prav, če ga le hoče brati. Samo tole prašamo Mozirčane, in odkritoserčno naj nam odgovoré. Ali je ta pisac: „Slovenskemu narodu,“ pravi prijatelj svojemu domačemu tergu, če razlažejo goste, ki bivajo v Mozirjih, če trobi po svetu, da naj jih vrag vzame; in ali je to za Mozirje koristno, če Slovenci narod razlaša po svetu, da Mozirčanje certijo ptujce ter jih preklinjajo, njihov denar pa vendar z veseljem spravljajo; ali bo koristno Mozirčanom, če to zabavljanje soper nemce pride tudi v nemške časnike, ter se razširi po celem svetu? Kaj mislajo morebiti, da jim bo ta pisac škodo povrnil, ktero napravi im s tako gnjusobno pisarjo? Če bi kaj imel, pisal ne bi gotovo tako neumno, kar mu bi očividno škodovalo, pa kdor ničesar nima, tudi ne more ničesar zgubiti. To vemo dobro, da Mozirčanje niso toliko nespametni, da bi temu pisacu prav dali, pa če molé k temu, če tudi jim ni prav, to jim ne pomaga nič. Prisiliti morajo tega pisca, da prekličé svoje nespametna sčuvanja, ker to s a m o jim zna pomagati, ali če jim ni mogoče, prisiliti tega brezumnega pisca, da prekličé, naj sami razlašajo po časniki, da jim taka pisarja in zabavljanje ni po volji, da želijo mir, in da spoštujejo ptujca, če je tudi druzih političnih misli. Da bi jih pa mi želeli spreobrniti, tega naj nikdar ne mislijo, radi jim pustimo njihovo prepričanje, in splošovali jih bomo vsaki čas, če le vidimo, da so prepričani zares, in se ne hlinijo. Političnega nasprotnika spoštujemo zmerom, če le vidimo, da je značajin, da ne ravna hinavsko in sebično, to je samemu sebi v korist, njegovim sorodnjakom pa v škodo, in jih alepari, da ga pri vsem tem še povelečujejo. Samo to jim želimo in svetujemo, da naj jih njih slepi fanatizem ne zapelje tako dalje, da bi potepstali z nogami svoj blagor, in blagor cele sgoraje Savinske doline s tem, da pesujejo ptujce, ki obiskujejo Savinsko dolino, in da naj ne pripustijo, da bi samezni prenapetost s svojim brezumnim kričanjem podiral blagostanje cele okolice. Škerbeti, da se take gnjusobne usta

zamašajo, to so si sami sebi, še bolj pa svojim sosedom dolžni.

Od Češke okolice. (Kaj je gola resnica?) Če človek nekoliko malo po svetu okolj pride, se prijazno s ljudmi združi in se z njimi pomeni — tak vendar dovolj kaj sve. Nekateri jamrajo črez letno da je slaba, drugi da ni pravo vreme, tretji črez to ali to; vsak pa kateri kolokojkaj posestva ima črez — kaj mislite prijatli črez kaj? — črez velike davke, ki njih mora odrajtati. — To je gotovo dragi, da davki so visoki, ter nek pravi, da skoro ni mogoče toliko pridelati, da bi se preživel in davke plačal. Kaj pa še bode, če bodo se želje tistih spolnovile, kateri se vam za prijatle pristejejo, vam na to, če bote po jih volji se sami in z svojimi nemščini odrekli, če po teh zagrijencov volji prihodni v šoli in v uradih iz slovnako se učilo in uradilo (govorilo in pisarilo.) — Kaj bo tega gotovi nasled? Gotovo je, da bodo mogli potem biti v šolah učitelji v kancelijah pa beamterji (šribarji), ki polpnomna slovnako pisati brati in govoriti znajo. Takih dosihmal! pa imamo še clo malo in tisti, ki se zdaj najdejo, — še nevedo, alj govorijo in pišejo slovnako, bemsko, hervaško, serbako rusovsko? alj Bog ve kaj za eno špraho. Tisti možaki, kteri bodo pa potem v slovenščini dobro delati znači, bodo pa gotovo tudi za svojo delo dober lon — plačo — tirjali. Kaj pa bo tega daljni nasledek? Ta je — da, bode vlada mogla v šolah, pri sodnijah, pri političnih uradih in v štibarnicah — povsod — ker tudi nemci bodo hotli, svoje staro in nepremakljivo pravico nemščine v šoli in pri uradih obderžano imeti in vodeti — namesto enega — pa dva — učitelja in tudi uradnika (beamterja) imeti in postaviti. — Ali to dragi prijatli pa gotovo bode koštalo denarja, kajti če bode postavim le na višjih šolah mogla vlada namesto enega učitelja alj profesorja — pa dva postaviti — da njih bode potem na mesto osem pa gotovo šestnajst ena polovica za nemce — druga za slovence. Kdo pa bode to veselico plačal — aube kdo — tisti gotovo ne sami, kteri so to kašo kuhali — vsak, kater kakli grošek v štibarnico nosi — potem bo pa še dva h co pridjal. Jaz vendar ne vem, kaj bo neki bojte, kedar bi slovenščina čisto izkoreninjena bila. Nekateri med vami je zna biti še kaj dobil pod nos od nove zveličanske slovenščine — alj res nek sak dober kup diši, jaz pa mislim, da kater od nje kaj ve, je tudi pokusil po čim je čmah. Star pregovor je in gotovo veste da „eden in eden sta dva, za dva pa kruhek več ko za enega košta“. — To je gola resnica. —

Iz Šmarške okolice. Našim terlanom so malo podkarili, zgrabili bodo morebiti okrajsko sodnijo, katero mislijo prestaviti v Podčetrtek. Do zdaj je bivala okrajaska sodnija v gospod Skazovi hiši. To hišo je najela vlada od gospoda Skaze za več lot; in sicer vlada ni plačevala veliko. Ker pa najem sedaj istoče, hoče imeti gospod Skaza več, ko doslej. Zato mislijo prestaviti to sodnijo. Žal bi

nam bilo za Šmarčane, če bi zgrabili sodnijo ker dosti dobička jim prinasa. Koliko ljudi imajo opraviti vsaki dan pri sodniji, in vsak tam v Šmarji kaj potrebuje. Če bi to zgrabili, se jim gotovo dosti pozna, in čudno se mi zdi, da občina sama ne zida hiše za sodnijo, če še ne gre drugače; ker ostane jim tako lepi dobiček, kterega jim kmet da. — Imeli smo več let zaporedoma slabe letine, zato se našim kmetom godi slabo. Bog ohrani nam to, kar je nam zrasto letos, obvaraj nas pred točo, da bomo saj kruha imeli. Žalibog pa dobra letina sama nam še ne pomaga, treba bi bilo še vse druge pomoči. V nekterih občinah nimamo nobenega kmeta več, samo kajtarje. Posestva so še zdavnej prodana, in kjer je gospodaril oče pred dvajsetimi leti, tam služi sedaj sin za hlapca, ali pa za vincarja. Kaj pa je tega krivo? Vzrokov tega ni mogoče naštet, ker veliko jih je, pripravili so kmeta ob svoje premoženje in posestvo. To je dovoljeno kmetom raztergati posestva, jih razdeliti med sinove, to se ve da mora vsako posestvo podreti, in z enega kmeta, ki je bil premožen zrasto več revnih kajtarjev. Drugi glavni vzrok je pravdarje naših kmetov, saj se ve, da zapeljujejo naše lahkoverne kmete v pravde le nekteri brezvestniki, ki slačijo kmete, sami sebe pa s temi pravdami pitaje. Dosti je tudi tacih ki sleparijo kmeta, in ga na ta način tudi v goljufije zapeljuje. Zares slabo, pa resnično sem popisal naše razmere, in obupati bi moral, če bi bilo povsod tako. Imamo vendar še nektera lepa in nedolžna kmetijska posestva, ali Bogu se smili, da bi jih lahko na perstih našli. Kmetaki stan je prvi stan v vsaki državi, kmet redi vse, gospoda in reveža, in če kmet nima nič, se bo pa tudi gospodom slabo godilo. Toraj treba je gledati, da ohranimo kmeta premožnega, in če se mu še slaba godi, pomagati mu je treba iz zadrege. Treba je nakladati davke po pravici, in ne nakladati kmetu take butare, da je nesti ne more. Sodnijaka obravnava se morajo poceniti; treba je zavirati, da se posestva delijo med sinove, ali da se lahko polovico posestva proda. Zato pa je treba dobrih šol, v kterih se učijo kmetaki otroci vsega, česar potrebujejo, da jim ni treba ostati doma, ker za vse so posestva premala, če jih razdelimo, vsak ima neka; ali za pošteno življenje premalo, pridejo na taki način vsi na beraško palico. Kmetiskim otrokom treba je dobre šole, kjer se navdijo brez velikih stroškov vsega, česar jim je treba da morejo iti po sveta, in da si zaslužijo svoj vsakdanji kruh; naj si zvoli vsak svoj stan, bode naj rokodelci, ali učitelji, ali vradnik, ali duhoven, ali tudi vojak, ali kaj drugzega, boljše mu bo šlo, kakor doma, če se je v šoli kaj pridal učil. Saj se ve da treba mu je znati tudi nemškega, ali kakage drugzega jezika, ki se govori po svetu, ne le samo slovnakoga, s tem samim ne pride dalje. Če bi bilo nam mogoče doseči to, shtojtalo bi se kmalo vse pri nas, imeli bi premožne kmete, in ti so temelj in nar tednejši stober vsake države.

iz Mariborja 14. avg. 1882. Hvala Bogu, izhaja za nas kmete časnik, kateri nam kaže, kaj je prav in lepo, kaj koristno in kar škodljivo. Če ravno dodaj dovolj slovenskih časnikov imamo, tako vendar žalibože moramo milo izdihniti in reči: da ti časnikiki nam kmetem niso v korist, temuž škodljivost — ja marsikdaj celo v strup. Zategadelj kmetje! na noge, prebudimo se iz spanja in delajmo kar je mogoče v korist rodu in domovini v slavo. Hočemo pa tudi resni no doseči, ne smemo na klerikalne časnike, (kakor postavim Gospodar) poslušati, kateri nas samo slepijo in motijo, temuž častimo in derzimo se besed gospodov in izdateljev našega mladega in liberalnega časnika, imenovan: „Kmetaki prijatelj“ — Poslušajte ljubi kmetje in bralci moji, kar klerikalni časniki od nas tirjajo, namreč: v vseh šolah in sodnihj mora slovensko biti, hočejo nas od zgornje lepe štajarske dežele ločiti in z Kranjci zediniti. Sodite in dobro preudarite, jeli to dobro in koristno za nas kmetje in za naš cel narod? Mislim ni. Kako bodo naši sinovi zvesti in hrabri vojaki naše lepe domovine v kateri so naši predragi očetje sloveli, kako bodo oni v daljnem svetu kruh iskali in kako bodo oni svoje pridelke v daljna mesta prodajali — ako s svojim jezikom dalje ne morejo, kak od peči do mize, komu prodajamo naše prideljke in kdo jih kupi? Nemec ali tisti, kateri klerikalni časnik „Gospodar“ za naše brate šteje, kakor Čeh, Rus, Serb in Hrvat? Moj oča so že zelo stari kmet in še niso nikdar brati slavljani Čehi ali Rusi pšenico žito ali živino prodali, temuž: zmiraj Nemcu. Ja velikokrat so zelo veseli iz sejma domu prišli in so rekli: „hvala Bogu! vse je dobro, dosti Nemcov je bilo“. Od brata Rusa ali Čeha ni bilo nikdar ni sluha ni duha. Naši slovenski voditelji hočejo imeti vse slovensko. Dovolite, ako Vas vprašam, zakaj tedaj zasmehujete in zaničujete naš mladi liberalni časnik „Kmetaki prijatelj“ ako tako govorite za slovensčino in za materni jezik, zakaj pravite, to je kmetaki „antikrist“ pa ni prijatelj? Ako ste Vi za res resnični slovensci in si prizadevate, našem narodu v korist biti in slovenski jezik gojiti, tako mislim, bi tudi mogli ta časnik z veseljem sprejeti. Iz tega vidite kmetje, kako delajo naši voditelji in kako da ljubijo svoj materni jezik. — Ti voditelji ne delajo za naš blagor, temuž zmiraj mislijo in špekulirajo, na kak način bi nas v sanjko vjeli. Jim ni zato, že smo mi sre ni, pametni in verli sinovi naše lepe očetnjave, ampak bolj neumni in zabiti da ostanemo, toliko bolj se veselijo naše neare o. Ako se ravno naši otrci nemški naučijo, že znajo zmiraj častiti in spoštovati svoj materni jezik in biti zvesti sinovi rodu in domovini. Ni je res, kako naši voditelji mislijo, že naši sinovi v nemško šolo pridejo, da zaničujejo svoj materni jezik in se vdajajo „nemškutarju“. Ravno jaz pisatelj tega članka, sem obiskal nemške šole in sem vendar hrabri korenjak naše lepe domovine in se dobro spominjam, (kaj sem se na

ptujski gimnaziji učil) namreč posom: „Slovenec sem!“ S tem vam ljubi bralci dokazujem, da zmiraj ljubim še mojo očetnjavo in govorim za svoj materni jezik, ako ravno tudi nemški znam. Vam ljubi oča, ljuba mati, izrekam lepo hvalo, da ste me v nemško šolo dali, le vas in nemško šolo moram hvaliti, da imam priložnost v ptuje kraje iti, tam svoj kruh iskati in mi ni treba pri očetih pomoči iskati. Zlo dobro je, ako človek nemški zna. Tedaj kmetje, ne poslušajte ljudi, kateri pravijo, nemški jezik ni potreben, temuž pošiljajte, ako imate priložnost, kolikor je mogoče Vaše sinove v nemške šole, da se izobrazijo v mnogih ozkih in se spomnite na Slovske-ove besede:

„Kolikor jezikov znaš
Toliko možakov velja.“

Desežejo vaši sinovi resnično to srečo, tako bodo tukaj zvesti stali, za pravdo, za dom in za cesarja. L . . . . k.

Kas der Rührberger Gegend. [Orig.-Corr.]

Gott sei Dank, daß für uns Bauern nun ein Blatt erscheint, welches uns zeigt was gut und schön, was nützlich und was schädlich ist. Obgleich eine Anzahl slovenischer Zeitungen gedruckt werden, so müssen wir leider Gottes doch offen zugestehen, daß diese dem Bauernstande nicht nur nicht zum Nutzen gereichen, sondern das Gegentheil bedeuten, ja es sind welche darunter dem Bauernvolke reines Gift. Deshalb Bauern erwachen wir aus dem langen Schlafe, stellen wir uns auf die Füße und arbeiten wir nach Richtigkeit zum eigenen und zum Nutzen des scheinlichen Vaterlandes! Das sei unser Ziel und dieses wollen und werden wir erreichen, wenn wir uns nicht von den clericalen und rückschrittlich gestimmten anderen slovenischen Zeitungen länger beeinflussen lassen, und das Programm des jungen und einzigen liberalen slovenischen Blattes, des „Kmetaki prijatelj“ verfolgen. Höret liebe Bauern und Brüder, was die clericalen Blätter von uns wollen: In allen Schulen und Kernen solls künftig slovenisch sein, und vom theueren scheinlichen Heimatlände will man uns trennen, und Krain einverleiben! Urtheilt und richtet selbst, ob dies gut und nützlich für uns Bauern und für unser Vaterland ist! Ich glaube, es ist dies nicht. Wie soll es unseren Söhnen künftig möglich werden, außerhalb der Grenzen unserer eignen Heimat etwas zu gelten, wie wird es ihnen beim Militär, bei öfentlichen Kertern gehen, wie wird es mit dem Handel und Verkehr anstehen, wenn sie keine Ahnung von der Sprache der Käufer haben? Wenn Kaufmann von dem unsere Landesproducte, unsere Erzeugnisse? den Deutschen, oder jenen, die das clerical Blatt „Gospodar“ zu unseren Brüdern zählt, wie den Tschechen, Russen und Croaten? Mein Vater ist schon ein alter Mann, aber er hat noch niemals den „slovenischen Brüdern“, Tschechen, Russen u. s. w. seinen Willen, Feldfrüchte oder sein Vieh verkauft, wohl aber immer und immer wieder den Deutschen. Wie oft sagte er vergnügt vom Markte heim und sagte: „Gott sei

Dank, alles ist gut gegangen, es waren genug Deutsche (Käufer) da". Vom Bruder Ruffen und Bruder Tschegen war da niemals die Rede. Denen, die sich die Führer unseres Volkes nennen, ist es längst nicht um unseren Wohlstand und um unser Wohl zu thun. Ihnen ist nicht daran gelegen uns glücklich, glücklich und zu wahren, treuen Söhnen unseres schönen Vaterlandes zu machen — je dümmere und verfliegener der Bauernstand ist und wird, je besser paßt es ihnen in den Kramm, und deshalb schimpfen sie auch schon in allen möglichen Arten über den „Knotaki prijatelj“ der zur Aufklärung des Bauernstandes geschrieben wird, trotzdem diese Zeitung nicht im Geringsten einen Anlaß gibt, daß sich ein ehrenwerther Slovenc über sie ärgern könnte! Die Führer sagen, unsere Kinder, wenn sie in den Schulen deutsch lernen, verachten die Muttersprache und werden Deutschlinge. Das müssen schlechte Väter sein, die solche Söhne haben, denn, wenn die Kinder auch deutsch lernen, so achten und ehren sie dennoch ihre Muttersprache und bleiben treue Söhne ihrem Vaterlande und treue Söhne ihrer Heimat. Gerade ich, der Schreiber dieser Zeilen, bin in deutscher Schule erzogen, und erinnere mich noch recht gut des slovenischen Liedes „Slovanec som“, welches ich am deutschen Gymnasium in Pettau lernen mußte. Und wie es im Liede heißt „daß ich ein Slovenc bin“, so erkläre ich hiermit, daß mir die deutsche Schule meine Treue zur Heimat weder noch die Liebe zur Muttersprache geraubt hat! Meinen theueren Eltern und der deutschen Sprache danke ich es, daß ich nun die Möglichkeit habe, in fremde Gegenden zu gehen, um mir mein Brod zu verdienen, und daß ich meinem Vater nicht zur Last falle. Es ist äußerst gut, wenn die Leute bei uns Deutsch lernen. Darum Bauern, hört nicht auf Leute die Euch das Gegentheil sagen, schickt Euerer Kinder in deutsche Schulen, und laßt sie mehr als Eine Sprache lernen, denn, so viele Sprachen der Mensch kann, so viele Menschen ist er werth.

2 . . . . 2.

In Slovenc 14. augusta. 13. septembra bodo pri nas obdarovali narboljše konje, napravilo je to obdarovanje, društvo za štajarsko konjorejo. Darila dosežejo 275 goldinarjev. 14. septembra bo okrajni ogled živine, ki ga je napravilo poljedelako ministerstvo. Darila 500 goldinarjev. 15. sept. se bodo zbirali biki po postavi od 9. jan. tega leta. Imeli bomo toraj v kratkem za kmotijstvo, tri prav važne praznike.

Gospodarske stvari.

Kaj imata mesca septembra storiti gondar in lovec.

Gondar pleje marijivo v drevoinicah in pokončava plevel. Nabira bresovo seme in v jako ugodnih legah tudi seme bele jelke. Jomonako sadenje se prične, posebno s smrekami. Za sadenjo dreves listnatih prirejajo semljake. Kder gondar kajajo, pa hočejo lemo seme zanejati, treba je dre-

vosa saznamovati, katera se imajo po zimi p-dreti. Ruvaajo štorovja nadaljujejo. Listje grabljanja odmenjeno se poračkajo. V planinah se delo opravi, katero je treba at-riti še pred zim, posebno gledati je, da se popravijo drake in splavi. Planinska paša bliža se koncu. Zavoljo pokončanja knavra so lovna posekana drevesa opazno posprajajo, da se vsa zaloga uni-i. Bube smrekovega prelica (B-mbyx Monacha), gobovca (Bombyx dispar) treba je pobirati in unicovati. Zoper borovo sovko (Noctna piniperda) in borove grizlice (Tenthred-) višenej, so svinje na žir.

Paziti je ta mesec še na ogenj, da se gondi ne vname, in tudi na to, da ne bodo tati hodili lesa in krova kroat.

Lovec je prepovedano streljati planinske peteline in arne, fazane do 15. septembra, drugo zverjad pa slobodno strelja o. O. P.

Das Blüten, Wachsen und Reifen des Hopfens.

Die weibliche Hopfenblüthe, die durch die Zusammenhänzung mehrerer einblättriger Fruchtblaoten mit borstenartigen, eine Linie langen Geißeln erscheint, ist erbsengroß. Nach Ablauf von 8 bis 12 Tagen verändert sich diese Blüthe durch das Hervortreten der schuppenartigen Blätter, und in 8 bis 12 Tagen ist die fichtenspinnenartige Frucht, die eine helle lauggrüne Farbe hat und ganz weich ist, bereits ganz ausgewachsen. Von dieser Zeit an bildet sich in diesem zarten Hopfen (Vollen) das Lupulin (Hopfenmehl) und nehmen dann auch die Hopfenzapfen eine immer mehr dunkelgrün werdende Farbe an, es schließen sich die Deckblätter der Frucht immer fester zusammen und liegen dachziegelartig auf einander: Der Hopfen ist beim Anföhlen fest und wird bei dem Drücken zwischen den Fingern ein Knistern hörbar. Wird eine Hopfenbolle (Zapfen) zerquetscht, so muß das Lupulin schön gelb, flebrig und von starkem aromatischem Geruche sein. Die Lupulinbildung und das Reifwerden des Hopfens dauert auch 10 bis 16 Tage, hiebei kommt jedoch sehr viel auf die Witterung an.

Ist der Hopfen einmal reif, so nehmen dann die dunkelgrünen Zapfen nach und nach eine strohgelbe Farbe an und ist es dann auch die höchste Zeit, den Hopfen zu ernten (abzfäden.) Ist der Hopfen überreif, so wird er auch bald fleckig und braun.

Im Saanthal wird für Fröhkopfen pr. 50 Rilo 150 fl. gezahlt. Für den späten, dessen Ernte Anfangs September allgemein beginnen wird, bietet Käufer 110 bis 120 fl. Die Fröhkopfernte war sehr gering, dafür kann die des späten als eine sehr gute bezeichnet werden. Es gibt Hopfengärten, von denen man 15 bis 20 Centner per Joch ernten wird.

England macht eine schlechte Hopfernte und hat den Anfall des Bedarfes von 350.000 bis 400.000 Centnern aus andern Ländern zu decken.

Forsthof, am 17. August 1882.
Fr. Josef Bilger,
Gärtner des Hofgärtneres im Saanthal.

(Obvarovati moremo konje) in goved pred sitnimi muhami, ktere so v sedanjem letnem času nar sitnejše, če skuhamo orehovo perje, in pomajemo s to vodo dlako in nosnice te živine, posebno dobro pomazati je treba živino po repu. Ta voda prežene muhe, pa tudi pomori jajca, ktera ležejo te muhe govodini in konjem v kožo.

(Da svinje mladih ne šrejo), nam priporoča nek gospodar nasledno: Če imam brejo svinjo (stare so naj huje), ki mora vsaki čas mlade vroči, poiščem kos suhega mesa, nar boljše je pri kosteh, ter ga dam svinji, znano je da svinje rade glodajo. Menda taka svinja močno želi takega mesa, ker zares čudno je, kako pogoltno ga večidel potre. Če se da svinji dva, ali dva in pol kila takega mesa, so ga tako dobro našr, da se ne dotakne no piče, pa tudi ne svojih mladih.

Iz Mokronoga se nam poroča, da v tistem kraju neki červ, kteri je bel, da'ji in debeli, ko navadni drevesni červ, veliko koruzi škoduje. Kmetje so koruzi vrhe porezali, da bi červa, kteri rastlino od vrha prti korenini žre, odstranili.

Za peduk.

(Nove znajdbe in napredek.) Ljudje so že toliko novih reči znašli, da je komaj verjeti. Delajo že koleca za vozove na železnicaх iz papirja, sode za petrolji iz papirja in zidajo hiše iz pavole, V hudi zimi, se sedanja koleca pri železniških vozovih večkrat od mraza razdrobijo, ker so pre malo elastična. Pridni in umni možje so toraj iskali kaj drugega, ki bi bilo ravno tako dobro, bi bilo po ceni in bi terpelo več časa. Zmislili so narejati koleca za železniške voze iz papirja, to je iz tiste kaše, iz ktere se dela papir. Tlačijo to kašo z močnimi mašinami tako dolgo, da je terda kot vlti želez naredijo kolo, in ga zvežejo z železnimi obroči. Taka papirnatna koleca imajo v Ameriki že deset let, in prav dobro so se skazala. Imajo samo železne obroče, prav tiho tekó in ne odrihajo ali sujejo tako, kakor železna. Pri nas jih do zdaj še ne rabijo. V New-Jorku v Ameriki so pred kratkim sode za petrolji jeli napravljati iz papirja. Tudi take sode nabijajo z železnimi obroči. Pavolnate hiše tudi v Ameriki zidajo. Odpadke od pavole p. fabrikah nabirajo, stolčejo jih v kašo, to kašo tlačijo z mašinami tako dolgo da je trda kakor kamen, in zidajo s tem hiše. Taka hiša velja komaj tretji del tega, kolikor se sazida pri kamnati hiši.

Razne stvari!

(Naš presvitlice sar) se bode, kakor nam dunajski čas-pisil poroča, na potu v Trst, v drugi polovici mesca avgusta, tudi v mestih Gradec, Maribor in Celju, nekoliko pomudil.

(Petin dvajset letnico) je praznovalo v ljubljanski mestni farni cerkvi pri St. Jakopu prvega tega mesca 10 duhovnov ljubljanske škofije, to je obhajali so praznik, da so že pet in dvajset let duhovni.

(Strela je zašigala) v Šidini v občini (Trennenberg?) Četertek 3. tega mesca ob dveh popoldne hišo posestnika Franca Mastnaka. Tako hitro je bilo vse v plamenu, da niso mogli kar ničesa pogasiti ali pa rešiti. Mastnak je bil menda zavarovan za 1000 goldinarjev.

(V čudnem verhu) nad Idrijo na Kranjskem je pogorela cerkev, mešnarija in druge tri velika poslopja.

(V Dombovarju na južnem Oger-skem) delajo železnico. Ti železniški delavci večidel Hrovatje, so se stegli s domačini. Nektore Hrovate so pobili, nekaj pa jih je bežalo v leseni hlev. Ogrji so zasmodili ta hlev, in štirje hrovaški delavci so zgoreli.

(Kmetje na Češkem) so v zboru sklenili tirjati, da naj vlada pošlje po deželi komisije, ki bodo razodile, kje je žetev slaba, in se naj potem kmetom daki polajšajo, in naj se kmetom, kteri so naj več škode terpeli iz deželne kase brez obresti na posodo da. Če bi imeli pri nas kmetaka društva, sklenili bi tudi lahko kaj takega.

(V Banjiluki) je špana turk pred cerkvijo z nožem zabodel, tako da je umrl.

(V Pragi je ranilo do smrti) s revljarskim nožem neki zapert hudodelnik duhovna, ki jih je učil keršanskega nauka.

(Na Kranjskem) bodo odperli deželni zbor četrtega septembra.

(V Dramljah) je troščilo v hišo Franca Mastnaka. Akoravno je hiša imela strelvod ali „magnet“, je vendar pogorela, menda magnet ni bil prav napravljen. Poškodovani prav pošteni kmet je bil zavarovan, kakor je vsak pameten posestnik. —

(V Malokah pri Polčanah) se nam piše, da se je zgubil šest let stari sin zidarja Matveja Potiska, ko je šel domu skoz Pečke v Kamnik. Vsa vprašanja po njem so zastoj, čudno je to tembolj, ker se je letos mesca marca tam na ravno taki način zgubilo neko štiri leta staro dete —

(Nesreča.) V laški postaji (ali štacionu) zraven Celja so 29. julija pri tovrnem vlaku štev. 191 levo nogo zmečkali, ko so prevažali vozove. Revčeka so prinesli v tukajšno bolnišnico.

(Strela) je vbila delavko N. Seic v Jagodčah ne dalje od Laškega. Stala je pod hruško, da bi jo dež ne premočil, strela treši v hruško in vbije imenovano delavko. Čudno je nar bolj to, da se hruški ne posna nič, da bi bilo trešilo v vanjo. Kadar treska in gromi ne hodite pod drevesa, ali pod stolpe strehe iskati, to je grozno nevarno.

(Žertoval je pred nekoliko dni svoje življenje) železniški stražnik pri tunelu,

kterega so zidali skozi goro St. Gothard na Švicarskem. Ko je poštni vlak, v katerem je bilo več stotin ljudi, bližal se tunelu, pade velika skala na železnico, in zapre cel pot. Železniški čuvaj to vidit, samo pogledal je, koliko je še časa, da vlak zaleti se v skalo, razuže se, ter umori mnogo ljudi, akoži pogumno v sredo železnice in vali veliko težko skalo proč. Ravno v trenutku, ko se bil vlak v skalo zaletel, jo je spravil z vso močjo sročna na stran. Vlak derči brez ovira po navadi naprej, in stotina potnikov niso vedili, kako blizu jim je bila smert. Rečnik pa, ki jih je obvaroval gotove smerti, ne more več se veseliti na tem svetu dobrega dela, šel je v boljše deželo, in plačo to tom sprejel. Mašinovodja sicer ga je zapazil, pa vstaviti ni mogel več vlaka, pozvil ga je in razstregel na drobne kosce.

(Serbski kralj Milan) je prišel v Italijo zdravja iskati, naš tam bivajoči cesar so ga prav prijazno sprejeli. —

(Ljubotomerski škof) Doktor Schöbl izdal je te dni pastirsko pismo, v katerem pravi, da je Nemec, pa tudi spoštuje vse Slovane v svoji škofiji. Duhoven ne sme se pečati s politiko, razlaga v tem pismu, samo če gre za blagor ljudstva, ali za pravice cerkvene, treba je čuhovno pokazati svoj vpliv, to pismo kaže, kakošen mra biti duhoven, pridega le mir in sprava. —

(Računskih feldvebelnov) od prvega januarja 1883 ne bomo več imeli, imenovani jih bodo pedčastniki (unteroficirje) prvega in drugega reda. S tem menda misli privarčevati vojni minister nekoliko sto tisoč goldinarjev. —

(Naš presvitli cesar) daroval je zopet tistim okolicam na Štajarskem, katerim je toča pobila konec maja in začetek aprila naj več, 8000 glid.; naš dober cesar pač vedno skrbi za svoje ljudstvo, zato ga pa ljudstvo čista čez vse. —

(V „Grodno“) se je razletela, ali eksplozirala, ondašnja judovska šola, ravno ko so bili otroci in učitelji v šoli. Kakih dvajset ljudi je bilo usmertnih.

(Dunajčanin naj večje veselje) je zdaj, voziti se z balonom po zraku. V takem balonu imata prostor dva človeka in gre skoraj tako visoko, kakor visoka je gora Donatovska. Do zdaj se ni še nobena neareča zgodila. Kdor se hoče peljati v balonu, mora plačati št. goldinarjev.

(Smešnica.) Pek sroča mesarja, ter ga vpraša od kod da pride. Mesar mu odgovori: Ravno pridem iz tvoje prodajalnice, hleb kruha za dvajset kračevjev sem pri tebi kupil. Vprašajočemu, kje da ga ima, odgovori: V vestijnem šepu in smeja se, naprej gre. To je peka jesilo, in ko sroča drugič mesarja, ga prav prijazno odgovori: Kaj misliš od kod pridem? Od kod? pravi mesar. Pri tebi sem bil in sem kupil tebejo glavo. Kje pa jo imaš? Pod klobukom mu odgovori pek in gre dalje vesel, da je mesarju tako dobro vernil.

(Sejmi) 26. avgusta Ljubno, 28. avg. Svičina, 29. avg. sv. Trojica v Slov. goricah, Muta, Poličane, Mozirje, Žaveč, Berače, sv. Tomaž pri Veliki nedelji; 30. avg. Hajdina, 1. septembra Gradec (konjski in govski sejem), Radgona, 2. sept. Trnovec pri sv. Bolfanku, 3. sept. Kamca, sv. Lorenc v Celjskem okraji, Maribor, Tinsko, Zreče, sv. Rozalija pri Celji, Zibika, 6. sept. sv. Vid na Dravskem polju.

Tržna cena
preteklega tedna po hektolitrih.

Mesta	Pšenica		Rž		Jčmen		Oves		Turšica		Proso		Ajda	
	š. kr.	š. kr.	š. kr.	š. kr.	š. kr.	š. kr.	š. kr.	š. kr.	š. kr.	š. kr.	š. kr.	š. kr.	š. kr.	š. kr.
Celje . . .	973	732	570	370	643	560	650							
Maribor . . .	830	490	450	370	660	570	660							
Ptuj	9—	540	470	340	7—	5—	560							
Gradec . . .	960	662	54	440	7—	6—	560							
Celovec . . .	1055	543	521	816	696	—	520							
Ljubljana . .	941	622	1073	379	7—	423	618							
Ormož	720	540	480	450	7—	5—	5—							
Dunaj	1196	83	870	820	835	885	20							
Pečt	1070	7—	810	772	762	682	630							

Loterijske številke:

- V Gradci: 42, 59, 5, 12, 50.
- Na Dunaji: 64, 31, 53, 15, 58.
- Na Linzu: 34, 37, 73, 68, 21.
- V Terstu: 80, 65, 79, 84, 3.

UČENCA

sprejmeta G. Schmidl in družbenik v svojo prodajalnico suknja, kurentnega in modnega blaga v Celju.

Lepega
težka gorska ovsa
kupaže Jožef Pallos, vinotarlec v Celju.
Ogledke potrebno.

Prav dobro
čaklje za hmelj
se kupijo po ceni pri
G. Schmidl-u in družbeniku

Vinsko drožje

koj iz preše, in vinsko liganje plačuje nar boljše, in že zdaj sklepa kupčijo za prihodno jesen

Jury Jäkle,
rafinerija vinskega karnja
v Celju, na toferski cesti.

ŠTUDENTE

vzame neka poštena družina po ceni na stanovanje in na košto, kje, pove
Vam se pri ekspediciji našega lista.

G. SCHMIDL in družbenik

priporočata svojo

zalogo suknja, kurentnega, modernega blaga in šivalnih strojev
v Celju.

Šivalni stroji se dobivajo na mesečne obroke.

Zunanje naročbe se natančno in urno preskrbijo in če se zahteva, z muštri od vsakega blaga dajo ali dopolnjeje.

Važno za gospodinje!

Ne mislite, da boljše

KAVO

in boljši kup dobite, če je okaravnost od velikih zalog to je iz Hamburga ali Tersta kupite, kot pri nas.

Mi dva prodajava **KAVO** kil; po goldinarji in višje; Kilo za goldinar in 20 kr. prodajava prav dobro in lepo dišče. Tudi

čaj (Thee)

prodajava po stari ceni od 5 goldinarjev in višje, akoravno je davk večji. 5 kilo in več skupaj po pošti pošiljava še cenejši.

Tudi opominjamo ljudstvo, da bi se z večjo zalogo petrolija preskerbelo, ker bode prihodnji mesec, zavoljo poviksanja davka, štir najmanj 8 kr. dražji.

Walland in Pellé,

v Celju, na velkém tergu in v poštnih ulicah.

Naj boljše zdravilo za govedino živino, kadar jo nopenja,

prodaja in pošilja okrajni živinski zdravnik **J. Schlachter iz Kufsteine** na Tirolskem. Samo ena steklenica, ki ne velja več ko 60 kr., zadostuje za večkrat; in se zdravilo da ohraniti več let.

Gnojni gips

(vlišnjev).

ki ima 97% kristaliziranega dvojnokislatega spna, ki je za polja, kterim spna manjka prav dober, in za detelo, za travnike, za hleve nastilati in posipati gnoj, tudi ga je dobro mešati med gnojnico, ta gips prav po ceni prodaja

Betriebsleitung des Vertriebsröhler Gyps-Bergbaues
Post: Moding, Südbahn.